

УХВАЛА
Міжнародної наукової конференції
“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГЕОЛОГІЇ І ГЕОХІМІЇ ГОРЮЧИХ КОПАЛИН”
Львів, 29 вересня – 01 жовтня 2026 р.

Міжнародна наукова конференція “Актуальні проблеми геології і геохімії горючих копалин ” присвячена 75-річчю Інституту геології і геохімії горючих копалин НАН України. В її роботі взяли участь 192 фахівці із наукових установ, вищих навчальних закладів та виробничих геологічних організацій, які репрезентували Україну, Велику Британію, Польщу. На пленарних засіданнях було заслухано 38 доповідей, в якості стендових представлено 47 доповідей, що охоплюють широке коло проблем геології та геохімії горючих копалин, зокрема:

- Сучасні уявлення про будову та еволюцію літосфери Землі
- Проблеми стратиграфії, тектоніки і геодинаміки
- Теорія нафтогазоутворення у світлі сучасних геотектонічних концепцій та формування родовищ нафти і газу
- Unconventional поклади вуглеводнів: метан вуглепородних масивів, "сланцевий" газ, газ ущільнених колекторів, газ центральнобасейнового типу тощо
- Геологія і геохімія критичної та стратегічної мінеральної сировини
- Геологічна і геохімічна палеоокеанографія давніх континентальних окраїн
- Геохімія і термобарометрія флюїдів мінералорудонафтидоутворювального середовища
- Мінералого-геохімічні особливості осадових товщ провінцій горючих копалин
- Геофізична діагностика флюїдонасичених середовищ
- Енергоефективні геотехнології розробки некондиційних покладів горючих копалин
- Екологічні проблеми при пошуках, розвідці та експлуатації родовищ горючих копалин
- Ресурси підземних вод, виклики і загрози, спричинені кліматичними змінами, техногенним впливом і воєнними діями

Інститутом видані тези доповідей конференції обсягом 15.5 друк. аркушів та підготовано електронну версію збірника науково-інформаційних матеріалів про історію Інституту й здобутки співробітників наукових підрозділів, а також матеріальне підтвердження цих досягнень – захист дисертацій, одержані премії, опубліковані монографії за останні 25 років, яка буде опублікована до кінця 2026 року.

Міжнародна наукова конференція “АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГЕОЛОГІЇ І ГЕОХІМІЇ ГОРЮЧИХ КОПАЛИН” підвела підсумок геологічних досліджень за останні роки, виявила результати перегляду нових і відомих фактів під новим кутом зору, намітила черговість вирішення назрілих проблем геологічної будови, розвитку і нафтогазоносності України. На конференції було розглянуто широке коло питань, що охоплювали теоретичні уявлення про еволюцію і будову Карпатського і Чорноморського регіонів, Дніпровсько-Донецької западини, Паннонської западини, західної окраїни Східноєвропейської платформи.

Конференція констатує, що Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України займає чільне місце серед наукових установ геологічного спрямування, де на сучасному науковому рівні розробляються питання генезису горючих копалин, формування та розміщення їх родовищ, а також низка інших актуальних питань фундаментального та прикладного характеру. Географія цих досліджень поширюється як на суміжні з Україною так і віддалені від неї території країн Євразії, а з окремих фундаментальних проблем охоплює матеріали глобального характеру. Інститут бере активну участь у міжнародній науковій кооперації та координації досліджень з геології Центрально-Східноєвропейського, Карпато-Балканського та інших регіонів.

На конференції розглянуто сучасні уявлення про будову та еволюцію літосфери Землі, актуальні питання стратиграфії, тектоніки й геодинаміки, теоретичні та прикладні аспекти нафтогазоутворення і формування родовищ нафти й газу, перспективи освоєння нетрадиційних покладів вуглеводнів, а також проблеми геології та геохімії критичної і стратегічної мінеральної сировини.

Значну увагу приділено дослідженню флюїдних систем, геохімії та термобарометрії флюїдів, геофізичній діагностиці флюїдонасичених середовищ, мінералого-геохімічним особливостям осадових товщ, сучасним геотехнологіям розробки некондиційних покладів горючих копалин та екологічним аспектам надрокористування.

Окремим напрямом обговорення стали питання ресурсів підземних вод, а також сучасні виклики та загрози, зумовлені кліматичними змінами, техногенним впливом і воєнними діями.

За результатами конференції узагальнено сучасні наукові напрацювання за основними напрямками досліджень, визначено перспективні напрями подальших фундаментальних і прикладних досліджень, обговорено можливості практичного використання отриманих результатів та поглиблено наукову співпрацю між фахівцями у галузі наук про Землю.

Водночас для вироблення науково обґрунтованої стратегії пошуків, розвідки та експлуатації родовищ горючих корисних копалин та критичної і стратегічної сировини конференція вважає за необхідне подальше зосередження зусиль науковців на ключових та недостатньо розроблених проблемах, зокрема:

- **уточнення геодинамічної будови та еволюції перспективних нафтогазоносних регіонів України**, встановлення ролі глибинних розломів, флюїдних потоків і сучасної сейсмотектонічної активності у формуванні та розміщенні родовищ;
- **удосконалення методів прогнозування та пошуку неантиклінальних і глибокозалягаючих покладів вуглеводнів**, зокрема стратиграфічно-екранованих, літологічно обмежених і тріщинуватих колекторів, із широким застосуванням комплексного геолого-геофізичного моделювання. Матеріали конференції, зокрема, показують перспективність уточнення кореляції кембрійських відкладів Волино-Поділля для прогнозування стратиграфічно-екранованих покладів;
- **розвиток комплексних геохімічних, термобарогеохімічних і геофізичних критеріїв прогнозування нафтогазоносності**, включно з дослідженням

пластових вод, флюїдних включень, термобаричних умов та їхнього взаємозв'язку з типом флюїдонасичення продуктивних горизонтів;

— **удосконалення методів прогнозування, пошуку та оцінки родовищ критичної і стратегічної мінеральної сировини**, зокрема міді, германію, рідкісноземельних елементів, а також розроблення підходів до комплексного освоєння родовищ і техногенних ресурсів. У тезах, зокрема, обґрунтовано метод локального прогнозування збагачених горизонтів перспективних міденосних трапів Західної Волині.

— **розвиток цифрового та 3D-геологічного моделювання родовищ, застосування штучного інтелекту у вирішенні геологічних завдань** цифровізація архівних геолого-геофізичних матеріалів, їх переінтерпретація та оцінювання невизначеності вихідних даних для підвищення надійності геологічних і технологічних прогнозів.

— **розроблення енергоефективних і екологічно безпечних технологій освоєння важковидобувних, некондиційних та нетрадиційних ресурсів**, а також комплексного використання супутніх компонентів мінеральної сировини та техногенних відходів;

— **розроблення наукових засад екологічного моніторингу та відновлення порушених геологічних і природних систем**, зокрема оцінювання наслідків видобування горючих копалин, забруднення підземних вод, впливу воєнних дій та обґрунтування заходів із рекультивації і ревіталізації торфоболотних комплексів;

— **комплексне дослідження ресурсів підземних вод та їхньої стійкості до антропогенного, техногенного і воєнного впливу**, розроблення методів оцінювання та прогнозування змін гідрогеохімічного режиму і забезпечення захисту ресурсів питних підземних вод;